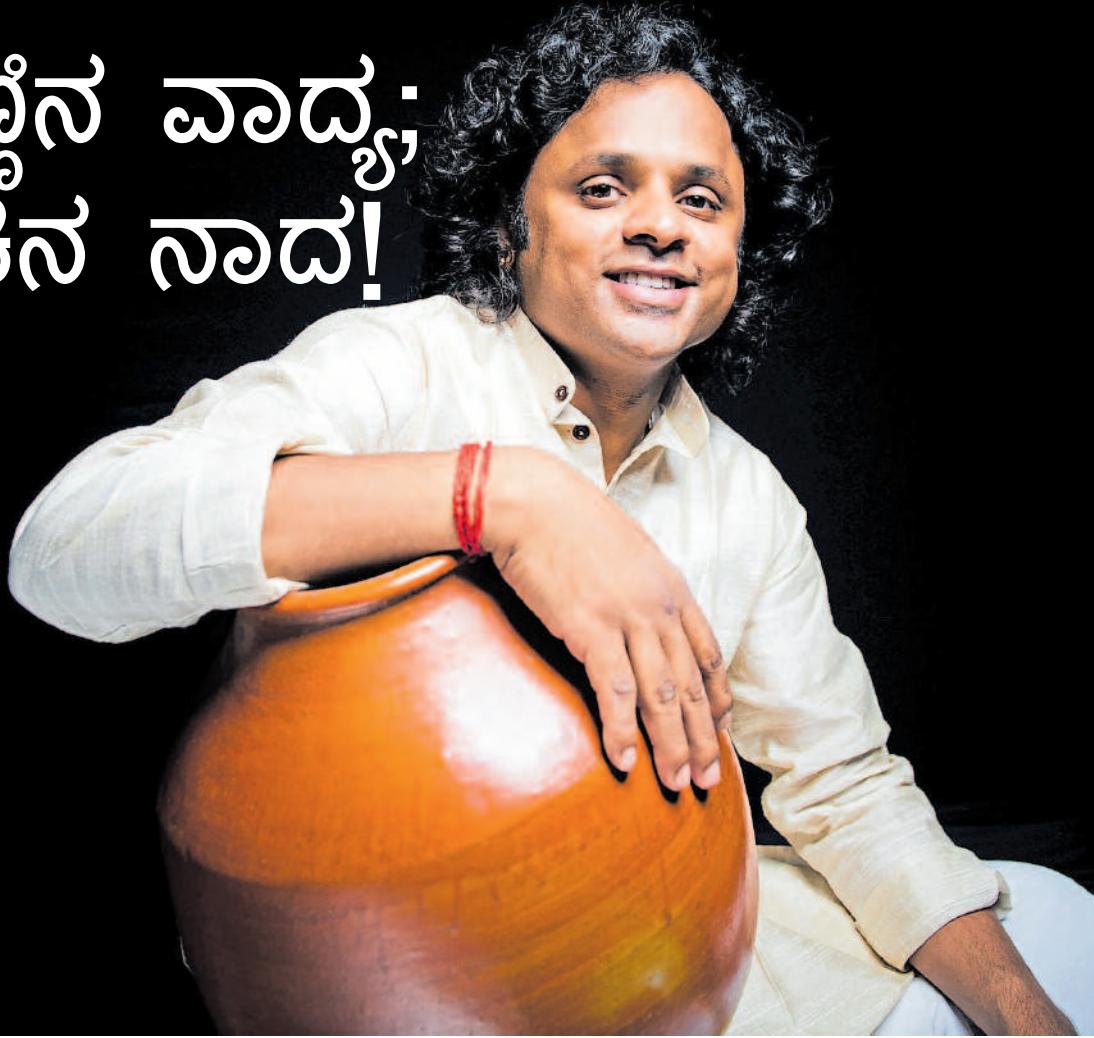

ಸಂಗೀತ

ಮಣಿನ ವಾದ; ಕಂಚಿನ ನಾದ!

◆ ಪಕ್ಕವಾದ್ಯ ಮಾತ್ರವೇ ಆಗಿದ್ದ ಫಟಂಗೆ ಈಗ ಸೂಕ್ತ ಸ್ವಾನಮಾನ ದೊರೆತಿದೆ. ಹೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೋಲೊ ಆಗಿಯೂ ಫಟಂ ನಾದ ತಂಪು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಏವರಿಂದ ಖಂಡಿತ, ಫಟಂ ಒಂದು ಪಕ್ಕವಾದ್ಯ. ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಟಿಲು, ಮೃದಂಗದ ನಂತರದ ಸಾಫಿರಿವುದು ಫಟಂಗೆ. ಈ ವಾದ್ಯಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಸ್ವಾನಮಾನ ತಂದುಕೊಟ್ಟವರು ವಿದ್ಬಾನ್ ವಿಕ್ಕು ವಿನಾಯಕರಾಮ್ ಅವರು. ‘ಶ್ರೀ’ ಎನ್ನುವ ಗ್ರೂಪ್ ಅನ್ನ ವಿಕ್ಕು ಅವರು ಚನ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಶುರುಮಾಡಿ ಫಟಂ ಅನ್ನ ಸೋಲೊ ನುಡಿಸಬಹುದು ಅಂತ ತೋರಿಸಿದರು, ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಸುಕನ್ನಾ ರಾಮಗೌಪಾಲ್ ಅವರು ‘ಫಟಂ ತರಂಗ್’ ಅಂತ ಆರೇಳು ಫಟಂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಲಯವಾದ್ಯ ನುಡಿಸಿದರು. ನಾನು ಕೂಡ ಹಲವು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದೇಶವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕಂಭೆರಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಪ್ರಯೋಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ನುಡಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಆಯಾಮಗಳಿಂದ ಫಟಂ ಅನ್ನ ಪ್ರಮುಖ ವಾದ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

◆ ಮಣಿನ ವಾದ್ಯ ಫಟಂ ನುಡಿಸಾಳಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ನೀವು ಫಟಂ ಅನ್ನೇ ಕಲಿಯಲು ಕಾರಣವೇನು? ನಮ್ಮ ಮನತೆನವೇ ಸಂಗೀತದ್ದು. ಅಪ್ಪ ಉಳ್ಳಾರು ನಾಗೇಂದ್ರ ಉದುಪ, ಮೃದಂಗ ವಿದ್ಬಾನ್‌ರು. ನಾನು ನಾಳುನೇ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮೃದಂಗ ಕಲಿಯಲು ಶುರು ಮಾಡಿದೆ. ನನಗೆ ಒಂಬತ್ತನೇ ವರ್ಷ ಇರುವಾಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಎನ್‌ಆರ್ ಕಾಲೋನಿ ರಾಮಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪ ಒಂದು ಸಂಗೀತ ಕಂಭೆರಿ ವರ್ಷದಿಸಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪನ ಹಿರಿಯ ಶಿಶ್ವ ವಿಮ್ಮಿ ಸ್ವರೂಪ್ ಅವರನ್ನು ಮೃದಂಗ ಪಕ್ಕವಾದ್ಯಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಜೊತೆಗೆ ನನಗೂ ಮೃದಂಗ ನುಡಿಸಲು ಅಪ್ಪ ಹೇಳಿದ್ದು. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಕಂಭೆರಿಗೆ ಎರಡು ಮೃದಂಗ ಯಾಕೆ ಎಂದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಫಟಂ ನುಡಿಸು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಕಂಭೆರಿಗೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಫಟಂ ಹೇಳಿಕೊಡಲು ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದು.

ಮೃದಂಗ-ಫಟಂ ಎರಡೂ ವಾದ್ಯದ ನುಡಿಸಾಳಕೆ ಕ್ರಮ ಒಂದೇ. ತತ್ತ್ವಾರಿಕೆ ವಿಧಾನ ಮಾತ್ರ ಬೇರೆ. ಹೇಗೆ ಹಿಟಿಲು, ಕೊಳಲು, ಏಣಿನೆ

ನುಡಿಸುವಾಗ ಸರಿಗೆ ಪಡನಿ ಎಲ್ಲ ವಾದ್ಯಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮೃದಂಗ, ಫಟಂ ಅಲ್ಲಿಗಾರಿಕೆ ಒಂದೇ ಹಾಗೇ ನಾನು ಫಟಂ ಕಲಿತು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಫಟಂ ನುಡಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲ ಕಂಭೆರಿಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಪ ಮೃದಂಗಕ್ಕಿಂತ್ತಿರು ನಾನು ಫಟಂ ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಹೇಗೆ ನನ್ನ ಫಟಂ ನಾದಪಯಣ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಫಟಂ ವಿದುಷಿ ಸುಕನ್ನಾ ರಾಮಗೌಪಾಲ್ ಅವರ ಬಳಿ ಫಟಂ ಕಲಿಯಲು ಶುರು ಮಾಡಿದೆ. ಬಿ. ಸುರೇಶ ಅವರ ಬಳಿಯೂ ಕಲಿತೆ. ಫಟಂ ವಿದ್ಬಾನ್ ವಿಕ್ಕು ವಿನಾಯಕರಾಮ್ ಅವರ ಬಳಿಯೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆದೆ.

◆ ಮೃದಂಗ ಲಯವಾದ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಫಟಂ ಕಲಾವಿದರಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಕಾರಣ ಏನು?

ಫಟಂ ನುಡಿಸುವವರು ಹಿಂದೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು. ಆದರೆ ಈಗ 2-3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಾದ್ಯದ ನುಡಿಸಾಳಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟ.